

POSTANOWIENIE

Dnia 5 grudnia 2007 r.

Sąd Najwyższy w składzie :

SSN Jerzy Kuźniar

w sprawie z wniosku A. S.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych

o objęcie ubezpieczeniem społecznym,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 5 grudnia 2007 r.,

na skutek skargi kasacyjnej organu rentowego od wyroku Sądu Apelacyjnego z dnia 11 kwietnia 2007 r.,

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

Uzasadnienie

Wyrokiem z dnia 11 kwietnia 2007 r., Sąd Apelacyjny oddalił apelację pozwanego organu rentowego – Zakładu Ubezpieczeń Społecznych od wyroku Sądu Okręgowego - Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych z dnia 7 grudnia 2006 r., zmieniającego zaskarżoną przez wnioskodawcę A. S. decyzję organu rentowego i ustalającego że wnioskodawca nie podlegał ubezpieczeniu społecznemu z tytułu prowadzenia działalności gospodarczej w okresie od 15 czerwca do 31 sierpnia 1999 r. W sprawie ustalono, że wnioskodawca, funkcjonariusz Służby Więziennej (od dnia 1 sierpnia 1986 r.), prowadził także działalność gospodarczą od dnia 15 czerwca 1999 r. do 1 kwietnia 2001 r. Z tego tytułu organ rentowy decyzją z dnia 27 września 2006 r. stwierdził obowiązek podlegania ubezpieczeniu społecznemu i obowiązek opłacenia składki na to ubezpieczenie za okres od 15 czerwca 1999 r. do 31 sierpnia 1999 r. W uzasadnieniu wyroku, Sąd Apelacyjny, aprobując w pełni orzeczenie Sądu

pierwszej instancji, powołał się na wyrok Sądu Najwyższego z dnia 5 maja 2005 r., II UK 247/04 (OSNP 2005 nr 22, poz. 362), w którym przyjęto, że żołnierz zawodowy pozostający w zawodowej służbie wojskowej przed dniem wejścia w życie ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (tekst jednolity: Dz.U. z 2007 r. Nr 11, poz. 74 ze zm.), w okresie od dnia 1 stycznia 1999 r. do dnia 29 grudnia 1999 r., nie podlegał obowiązkowym ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowemu z żadnego tytułu ubezpieczenia społecznego unormowanego tą ustawą.

Powyższy wyrok zaskarżył skargą kasacyjną pozwany organ rentowy i zarzucając naruszenie prawa materialnego – art. 6 ust. 1 pkt 14 i ust. 3 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych w związku z art. 9 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych w brzmieniu obowiązującym do dnia 29 grudnia 1999 r., wniósł o jego uchylenie i zmianę w całości poprzedzającego wyroku Sądu pierwszej instancji i oddalenie odwołania. Uzasadniając wniosek o przyjęcie skargi do rozpoznania, pełnomocnik wskazał na potrzebę wykładni przepisów prawa i ustalenia, czy wnioskodawca pozostający w stanie służby w dniu 1 stycznia 1999 r. i prowadzący jednocześnie działalność gospodarczą, podlegał obowiązkowym ubezpieczeniom społecznym z tytułu prowadzenia pozarolniczej działalności gospodarczej (art. 6 ust. 1 pkt 5 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych) w okresie od 1 stycznia 1999 r. do 29 grudnia 1999 r. i czy ma do niego zastosowanie art. 9 ust. 1 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych.

Wskazał także, że powołany wyżej wyrok Sądu Najwyższego był rozstrzygnięciem w jednostkowej sprawie.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

W obecnym stanie prawnym, Sąd Najwyższy – stosownie do art. 398⁹ § 1 k.p.c. – przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżność w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub gdy skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Przedstawienie okoliczności uzasadniających przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania ze względu na występujące w sprawie istotne zagadnienie prawne polega na sformułowaniu tego zagadnienia i wskazaniu

argumentów, które prowadzą do rozbieżnych ocen. Zagadnienie prawne powinno być postawione ogólnie i abstrakcyjnie tak, aby mogło być rozpatrywane w oderwaniu od konkretnego stanu faktycznego, a ponadto budzić poważne wątpliwości. Wbrew twierdzeniom skargi, w sprawie nie występuje zagadnienie prawne wymagające rozstrzygnięcia. Wątpliwości w tym zakresie zostały usunięte przywołanym wyrokiem Sądu Najwyższego z dnia 5 maja 2005 r., II UK 247/04, (OSNP 2005 nr 22, poz. 362) trafnie zastosowanym przez orzekające w sprawie Sądy. Wyrok ten zapadł w na tle analogicznego stanu faktycznego. Wskazano w nim, iż żołnierz zawodowy pozostający w zawodowej służbie wojskowej przed dniem wejścia w życie ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych, w okresie od dnia 1 stycznia 1999 r. do dnia 29 grudnia 1999 r., nie podlegał obowiązkowym ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowemu z żadnego tytułu ubezpieczenia społecznego unormowanego tą ustawą. W ocenie Sądu Najwyższego, skutkiem nieobjęcia żołnierzy zawodowych, którzy pozostawali w zawodowej służbie wojskowej przed dniem wejścia w życie ustawy systemowej powszechnym systemem ubezpieczeń społecznych, było to, że nie podlegali oni ubezpieczeniu społecznemu z żadnego tytułu ubezpieczenia unormowanego tą ustawą, w tym - między innymi - również z tytułu ewentualnego równoczesnego prowadzenia pozarolniczej działalności gospodarczej. Luka prawna wynikająca z takiego układu normatywnego nie polegała jednak na braku ustawowej podstawy do wyłączenia spod obowiązku podlegania obligatoryjnemu tytułowi ubezpieczenia społecznego - między innymi - w związku z równocześnie prowadzoną pozarolniczą działalnością gospodarczą żołnierza zawodowego pozostającego w systemie wojskowego zaopatrzenia emerytalno-rentowego, który w ogóle nie został objęty regulacją normatywną ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych, ale na tym, że unormowania ustawy systemowej uniemożliwiały skorzystanie przez żołnierzy zawodowych pozostawionych w systemie wojskowego zaopatrzenia emerytalno-rentowego z dobrowolnego wyboru dodatkowego tytułu powszechnego ubezpieczenia społecznego w razie spełniania warunków do skorzystania z tego dodatkowego (poza wojskowym zaopatrzeniem emerytalno-rentowym) tytułu równoczesnego podlegania ubezpieczeniu społecznemu. Ta luka legislacyjna została usunięta przez dodanie ust. 8 do art. 9 ustawy o systemie ubezpieczeń

społecznych (art. 9 ust. 8 dodany przez art. 1 pkt 5 lit. d ustawy z dnia 23 grudnia 1999 r. o zmianie ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych oraz niektórych innych ustaw, Dz.U. Nr 110 poz. 1256), który od dnia 30 grudnia 1999 r. umożliwił osobom pozostającym w stosunku służby przed dniem 1 stycznia 1999 r., w tym żołnierzowi zawodowemu pozostawionemu w systemie wojskowego zaopatrzenia emerytalno-rentowego, a nieobjętemu powszechnym systemem ubezpieczenia społecznego, który jednocześnie spełniał warunki podlegania ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowego z tytułów, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 2, 4-6 i 10 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych, objęcie tymi ubezpieczeniami wyłącznie dobrowolnie na swój wniosek.

Sąd Najwyższy ocenił, że w sprawie nie zachodzą okoliczności wymienione w art. 398⁹ § 1 k.p.c., zwłaszcza wskazane przez skarżącego. Po rozważeniu z urzędu przesłanki określonej w art. 398⁹ § 1 pkt 3 k.p.c. (nieważności postępowania), Sąd Najwyższy na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c. odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.